

Con il patrocinio di:



Presidenza del Consiglio dei Ministri  
Dipartimento per le Pari Opportunità



Ministero degli Affari Esteri



Ministero dell'Interno



Ministero del Lavoro, della Salute  
e delle Politiche Sociali



Regione Lazio  
Assessorato alle Politiche Sociali



Croce Rossa Italiana

# Carta dei valori della cittadinanza e dell'integrazione

Edizione plurilingue  
a cura di Progetto ImmigrazioneOggi-ONLUS  
- Versione in Romeno -

Realizzata per gli Enti e le Imprese che aderiscono all'iniziativa 2008-2009

## La Conoscenza per l'Integrazione



## l'Integrazione per la Sicurezza

Con il sostegno di:

 Studio.  
immigrazione

 I  
interpreti  
traduttori  
consorziati

 ASSOCIAZIONE NAZIONALE  
FUNZIONARI DI POLIZIA



## PREZENTARE

Carta valorilor cetățeniei și integrării naște dintr-un parcurs întreprins de Ministerul Afacerilor Interne, Giuliano Amato, în al doilea semestru al anului 2006, în cadrul inițiativelor îndreptate către integrarea și coeziunea socială.

Obiectivul este cel de a explica valorile și principiile valide pentru toți cei care doresc să locuiască în mod stabil în Italia, făcând parte din orice grup sau comunitate, de natură culturală, etnică sau religioasă.

În data de 13 octombrie 2006 cu decretul Ministerului Afacerilor Interne a fost numit Comitetul științific însărcinat cu elaborarea Cartei valorilor, compus în felul următor: Profesoara Roberta Aluffi Beck Peccoz (Universitatea din Torino), Profesorul Carlo Cardia, cu funcții de coordinator (Universitatea Roma Tre), Deputatul Prof. Khaled Fouad Allam (Universitatea din Trieste), Profesorul Adnane Mokrani (Universitatea Gregoriană din Roma), Profesorul Francesco Zannini (Institutul Pontificiu de studii arabe și islamice din Roma). Au participat la lucrările Comitetului științific Prefectul Franco Testa și Vice Prefectul Maria Patrizia Paba.

Comitetul științific a desfășurat ample consultări prin întâlnirea asociațiilor și organizațiilor din domeniul imigrației și celor religioase, sociale, sindicale și de voluntariat, componenții Consiliului pentru Islamul italian și ai Consiliului de tineret pentru chestiunile relative la pluralismul cultural și religios, experți și exponenți ai Instituțiilor.

Carta valorilor cetățeniei și integrării, puternic ancorată Constituției italiene și Cartelor europene și internaționale asupra drepturilor omului, are un caracter programatic pentru acțiunea Ministerului Afacerilor Interne și intenționează să reprezinte un instrument util pentru subiecții imigrației, pentru comunitățile religioase, pentru cetățenii italieni, mai ales tineri, pentru a difuza o cunoștință mai profundă a problemelor imigrației și a libertății religioase.

*Carta valorilor a fost prezentată oficial de Ministerul Afacerilor Interne în data de 23 aprilie 2007.*

## ITALIA, COMUNITATE DE PERSOANE ȘI VALORI

Italia este una dintre cele mai antice țări din Europa care afundă rădăcinile în cultura clasică a Greciei și a Romei. S-a evoluat în orizontul creștinismului care a influențat istoria sa și, împreună cu ebraismul, a pregătit deschiderea către modernitate și principiile de libertate și de justiție.

Valorile pe care se fundează societatea italiană sunt fructul străduinței a generațiunii de bărbați și femei de diferite orientamente, laice și religioase, și sunt scrise în Constituția democratică din 1947. Constituția reprezintă o cumpănă împotriva totalitarismului, și antisemitismului care a înveninat Europa în al XX-lea secol și a persecutat poporul ebraic și cultura sa.

Constituția este fundată pe respectul demnității umane și este inspirată principiilor libertății și egalității valide pentru toți cei care trăiesc pe teritoriul italian. Începând cu Constituția, Italia a participat la construirea Europei unite și instituțiilor sale. Tratatul și Convențiile europene contribuie la realizarea unui ordin internațional bazat pe drepturile omului și pe egalitatea și solidaritatea între popoare.

Poziția geografică a Italiei, tradiția ebraic-creștină, instituțiile libere și democratice care o guvernează, sunt la baza atitudinii de primire către alte populații. Înconjurată de Marea Mediterană, Italia a fost întotdeauna răscruce de popoare și culturi diferite, și populația sa prezintă și în ziua de azi semnele acestei diversități.

Tot ceea ce constituie patrimoniul Italiei, frumusețile artistice și naturale, resursele economice și culturale, instituțiile sale democratice sunt la serviciul bărbaților, femeilor, tinerilor și generațiilor viitoare. Carta noastră constituțională tutează și promovează drepturile inalienabile ale omului, pentru a susține cei slabi, pentru a garanta dezvoltarea capacităților și atitudinilor lucrătore, morale, spirituale ale fiecărei persoane.

## DEMNIȚATEA PERSOANEI, DREPTURI ȘI OBLIGAȚII

1. Italia se îndatorează ca orice persoană din primul moment de când se află pe teritoriul italian să poată beneficia de drepturile fundamentale, fără deosebire de sex, rasă, etnie, religie, condiții sociale. În același timp, fiecare persoană care trăiește în Italia trebuie să respecte valorile pe care se sprijină societatea, drepturile celorlalți, obligațiile de solidaritate prescrise de lege. La condițiile prevăzute de lege, Italia oferă azil și protecție celor care, în propriile țări, sunt persecutați sau împiedicați în exercițiul libertăților fundamentale.
2. În prevederea egalității a drepturilor și obligațiilor pentru fiecare, legea oferă sprijinul celor care suferă discriminări, sau trăiesc în condiții de nevoie, în mod particular femeilor și minorilor, înlăturând obstacolele care împiedică plina dezvoltare a persoanei.
3. Drepturile de libertate, drepturile sociale, pe care ordinamentul nostru a căpătat cu timpul, trebuie extinse la toți imigrații. Este garantat dreptul la viață de la începutul său la concluzia sa naturală, și dreptul la sănătate prin cure gratuite atunci când sunt necesare; o protecție specială este asigurată maternității și copilăriei. Dreptul la învățătură este recunoscut ca instrument indispensabil pentru creșterea personală și pentru inserarea în societate.
4. Bărbatul și femeia sunt egali și au aceleași drepturi în familie sau în afara ei. Italia oferă femeilor, bărbaților și tinerilor imigranți un parcurs de integrare respectuos față de identitățile fiecăruia, și care să îndrumeze pe cei care aleg să se stabilească în Țara noastră să participe în mod activ la viața socială.
5. Imigrantul poate, la condițiile prevăzute de lege, să devine cetățean italian. Pentru a obține cetățenia în termenii prevăzuți de lege este necesară cunoașterea limbii italiene și a elementelor esențiale a istoriei și a culturii naționale, și împărtășirea principiilor care reglementează societatea noastră. A trăi pe același pământ înseamnă a putea fi cetățeni deplinși împreună și a face proprii cu lealitate și coerență valorile și responsabilitățile comune.

## DREPTURI SOCIALE. MUNCA ȘI SĂNĂTATEA

6. Italia tutelează și promovează munca în toate expresiile sale, condamnă și combate orice formă de exploatare umană, în mod particular a femeilor și a copiilor. Munca favorizează dezvoltarea persoanei și realizarea atitudinilor și capacităților naturale.

7. Imigrantul, ca fiecare cetățean italian, are dreptul la o remunerație adecvată pentru munca desfășurată, la vărsământul contribuțiilor pentru sănătate și pentru prevederi sociale, a-i fi garantat susținerea în caz de boală sau accident, și în vârsta avansată, la condițiile prevăzute de lege. Fiecare muncă trebuie să fie desfășurată în condiții de siguranță pentru sănătatea și integritatea persoanei.

8. Cine este obiect de molestări, discriminări sau exploatare la locul de muncă se poate adresa autorităților publice, organizațiilor sindicale, sociale sau de asistență, pentru a vedea respectate drepturile proprii și a putea îndeplini propriile datorii respectând demnitatea umană.

9. Cetățenii și imigranții au dreptul de a fi îngrijiți în structurile publice. Tratamentele sanitare sunt efectuate respectând voința persoanei, demnitatea sa și ținând cont de sensibilitatea fiecăruia. Este pedepsită orice mutilație a corpului, datorată nu exigențelor medicale, și provocată de oricine.

10. Italia se străduiește ca fiecare să poată beneficia de o locuință adecvată nevoilor proprii familie și la un cost rațional. Cine se află în condiție de nevoie, sau este obligat să suporte costuri excesive pentru propria locuință, se poate adresa autorităților publice sau asociațiilor sindicale pentru a primi asistență sau a obține respectarea propriilor drepturi.

## DREPTURI SOCIALE. ȘCOALA, ÎNVĂȚĂTURA, INFORMAȚIA

11. Copiii și tinerii au dreptul și obligația de a frecventa școala obligatorie, pentru a se insera în societate cu drepturi egale și să devină subiecte active. Fiecare părinte, italian și străin, are obligația de a întreține fiii la școală, în primul rând înscriindu-i la școala obligatorie, care începe cu școala primară până la vârsta de 16 ani.
12. Învățământul se îndreaptă către formarea persoanei și promovează cunoașterea drepturilor fundamentale și a educației la legalitate, la relații prietenești între oameni, la respect și bunăvoință către orice formă de viață. Și pentru a favoriza împărtășirea aceluiași valori, școala prevede programe pentru cunoașterea istoriei, a culturii și a principiilor tradițiilor italiene și europene. De asemenea pentru un învățământ adecvat pluralismului societății este esențial, într-o perspectivă interculturală, promovarea culturii și religiei de apartenență a copiilor și a familiilor lor.
13. Școala promovează cunoștința și integrarea între copii, învingerea prejudecăților, și creșterea comună a tinerilor evitând diviziuni sau discriminări. Lecțiile trebuie să respecte opiniile religioase sau idealurile elevilor și familiilor și, în determinate condiții, sunt prevăzute cursuri de religie alese în mod voluntar de elevi sau de părinții lor.
14. În baza aceluiași valori, cuvine și mijloacelor de informație să favorizeze cunoștința imigrației, componentelor sale culturale și religioase, prin contrastarea prejudecăților și xenofobiei. Rolul lor este esențial pentru a difuza un pluralism cultural respectuos de tradițiile și de valorile bazilare a societății italiene.
15. Este garantat dreptul instituțiilor și persoanelor de a institui școli sau cursuri scolastice, cât timp nu discrimenează elevii din motive etnice sau confesionale, și asigură o predare în armonie cu principiile generale a învățământului, și cu drepturile omului care cuvin persoanelor. Fiecare tip de învățătură, acordat la nivel statal sau particular, trebuie să respecte opiniile fiecăruia și să unească oamenii în loc să-i despartă.

## FAMILIA, NOI GENERAȚII

16. Italia recunoaște drepturile familiei ca societate naturală întemeiată pe căsătorie, și consideră educația familiară drept instrument necesar pentru creșterea noilor generații.

17. Căsătoria este constituită pe baza egalității drepturilor și responsabilităților între soț și soție, și de aceea este o structură monogamică. Monogamia unește două vieți și le face coresponsabile de ceea ce realizează împreună, începând cu creșterea fiilor. Italia interzice poligamia precum contrarie la drepturile femeii, în acord cu principiile afirmate de instituțiile europene.

18. Ordinamentul italian interzice orice formă de coerciție și de violență în familie sau în afara ei, și tutează demnitatea femeii în toate manifestările sale și în orice moment al lumii asociative. Baza uniunii conjugale este libertatea matrimonială care cuvine tinerilor, și comportă interzicerea coercițiunilor și căsătoriilor forțate, sau între copii.

19. Italia tutează libertatea minorilor în dezvoltarea propriei personalități, care se realizează și prin întâlnirea cu alți tineri și prin participarea la activitățile sociale. Principiul de egalitate nu este conciliabil cu pretențiile de a separa, cu motivul apartenenței confesionale, bărbați și femei, băieți și fete, în serviciile de Stat și în îndeplinirea activității lucrătoare.

ImmigrazioneOggi  
video

## LAICITATE ȘI LIBERTATE RELIGIOASĂ

20. Italia este o Țară laică întemeiată pe recunoșterea deplinei libertăți religioase individuală și colectivă. Libertatea religioasă este recunoscută fiecărei persoane, cetățean italian sau străin, și comunităților religioase. Religia și concepțiile nu pot fi motiv de discriminare în viața socială.

21. Toate confesiunile religioase sunt de asemenea libere în fața legii. Statul laic recunoaște contribuția pozitivă aduse colectivității de religii și intenționează să valorizeze patrimoniul moral și spiritual al fiecăreia dintre ele. Italia favorizează dialogul interreligios și intercultural pentru a mări respectul demnității umane, și a contribui la înlăturarea prejudecăților și intoleranței. Constituția prevede acorduri între Stat și confesiuni religioase pentru a reglementa condițiile lor juridice specifice.

22. Principiile de libertate și drepturile persoanei nu pot fi violate în numele niciunei religii. Este exclusă orice formă de violență, sau istigare la violență, motivată de religie. Legea, civilă și penală, este egală pentru toți, indiferent de religia fiecăruia, și unică este jurisdicția tribunalelor pentru cine se află pe teritoriul italian.

23. Libertatea religioasă și a conștiinței cuprinde dreptul de a avea, sau nu, o credință religioasă, de a frecventa biserica sau nu, de a schimba religia, de a o difuza convingând pe ceilalți, de a se uni în organizații confesionale. Este garantată în plin libertatea de cult, și fiecare poate să îndeplinească la prescrierile religioase dacă nu contrastează cu normele penale și cu drepturile celorlalți.

24. Ordinamentul tutelează libertatea de cercetare, de critică și de exprimare, și în materie religioasă, și interzice ofensarea religiei și sentimentului religios ale persoanelor. Pentru legea Statului, diferența de religie și de convicțiuni nu este de obstacol la celebrarea căsătoriei.

25. Începând cu propria tradiție religioasă și culturală, Italia respectă simbolurile și semnele tuturor religiilor. Nimeni nu se poate considera ofensat de semnele și de simbolurile religiei diferite de a le sale. Precum stabilit de Cartele internaționale, este bine ca tinerii să fie educați să respecte opiniile religioase ale celorlalte persoane, fără să vadă în ele factori de diviziune între ființele umane.

26. În Italia nu se fac restricții la îmbrăcămintea persoanei, cât timp este aleasă în mod liber și nu vatamă demnitatea sa. Nu sunt acceptate forme de îmbrăcăminte care acoperă fața deoarece acestea împiedică recunoașterea persoanei și crează dificultăți în a intra în raport cu celelalte persoane.



## ANGAJAMENTUL INTERNAȚIONAL AL ITALIEI

27. În coerență cu aceste principii Italia desfășoară în toată lumea o politică de pace și de respect față de toate popoarele, pentru a promova convivența între națiuni, pentru a învinge războiul și terorismul. Italia este angajată în domeniu internațional pentru a tutela bogățiile vieții și ambientului planetei.

28. Italia repudiază războiul drept instrument de soluție a controverselor internaționale, armele de distrugere de masă, și orice formă de tortură sau de pedepse degradante pentru demnitatea umană. Ea condamnă antisemitismul, care a adus la genocidiul poporului ebraic, și orice tendență rasistă care vrea să împartă oamenii și să umiliască pe cei mai slabi. Italia refuză toate manifestările de xenofobie care se exprimă în islamofobia sau în prejucii către populațiile care vin din alte părți ale lumii.

29. Împreună cu celelalte Țări europene, Italia a abolit pedeapsa capitală și lucrează în sediile internaționale pentru a fi abrogată în restul lumii. Abolirea pedepsei capitale constituie o etapă finală de civilizație în care prevale respectul vieții față de spiritul de răzbunare.

30. Italia este angajată a rezolva în mod pacific principalele crize internaționale, în mod particular conflictul israel-palestinez care durează de multă vreme. Angajamentul Italiei este dintotdeauna de favoarea unei soluții care să vadă trăind împreună popoarele din regiune, în primul rând israelieni și palestinezi în contestul a două State și două democrații.

31. Împreună cu alte Țări europene, Italia acționează la nivel internațional pentru a promova oriunde respectul demnității și drepturilor umane, și pentru a favoriza afirmarea democrației politice, drept formă de Stat care să consimtă participarea cetățenilor la guvernarea lucrului public și creșterea respectului pentru drepturile persoanei.

*Traduzione di Cătălina Mihaela Sava*